

Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü Öğrencilerinin Ders Seçim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar*

Problems of Speech and Language Therapy Department Students in the Course Selection Process

Furkan Ali IRKLI**
Seher ÇELİK***
Doç. Dr. Müge Müzeyyen ÇİYİLTEPE****

Öz:

Amaç: Ders seçimi; öğrencilerin mesleki gelişimlerini etkileyen önemli süreçlerden biridir ve bu süreçte karşılaşılan sorunlar öğrencilerin öğrenim süresini uzatabilir, derslerdeki yeterliliklerini etkileyebilir, uygulamalar sırasında ders almayı zorunlu kılabilir, mesleki gelişimi için gerekli olan dersleri daha az almasına veya mesleki gelişimi için gerekli olmayan dersleri almasına neden olabilir. Bu nedenle ders seçim sürecinde karşılaşılan sorunların araştırılması önemlidir. Bu çalışma Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü (DKTB) lisans öğrencilerinin ve lisans mezunlarının ders seçim sürecinde karşılaştıkları sorunları incelemeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Çalışma kapsamında 7 üniversiteden DKTB lisans öğrencisi veya lisans mezunu 152 katılımcıya ulaşılmıştır. 25 katılımcının daha önce ders seçim sürecinde bulunmadığı göz önünde bulundurularak, bu katılımcılar çalışma dışında tutulmuş ve kalan 127 katılımcıdan elde edilen veriler bu çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışma verileri; öğrencilere yöneltilen 3'ü çoktan seçmeli, 30'ü likert tip ölçek olmak üzere toplam 33 maddeden oluşan anket sonuçlarının analizidir. Anket maddeleri üniversite, yönetmelik, öğrenci işleri

* Elde edilen sonuçların bir kısmı I. Ulusal Dil ve Konuşma Terapisi Öğrenci Kongresinde Sözlü Bildiri olarak sunulmuştur.

** Dil ve Konuşma Terapisti, Bursa Şehir Hastanesi, Bursa Türkiye, furkanaliirkli@gmail.com , <https://orcid.org/0000-0002-0479-2717>

*** Dil ve Konuşma Terapisti, Eskişehir Akademik Gelişim Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, Eskişehir Türkiye, seheercelk@gmail.com , <https://orcid.org/0000-0003-2124-0436>

**** Öğretim Üyesi İstinye Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, İstanbul Türkiye, mciyiltepe08@gmail.com , <https://orcid.org/0000-0003-4161-8117>

ve sistem kaynaklı; bilgilendirme eksikliği ve danışman kaynaklı; kişisel nedenlerden kaynaklı karşılaşılan sorunlar başlıkları altında 3 kategoriye ayrılmış ve betimsel araştırma modeli ile değerlendirilmiştir. Veriler frekans analizi ve çapraz tablo teknikleri kullanılarak çözümlenmiştir. Bulgular ve Sonuç: Üniversite, yönetmelik, öğrenci işleri ve sistem kaynaklı karşılaşılan sorunlar başlığı altında bulunan maddeler arasında katılımcılar en çok; seçmeli dersler arasında yeteri kadar alternatif olmadığı için ders seçim sürecinde sorun yaşamaktadır(%87,4). Bilgilendirme eksikliği ve danışman kaynaklı sorunlar başlığı altında bulunan maddeler arasında katılımcılar en çok; bilgilendirme eksikliği nedeniyle ders seçim sürecinde sorun yaşamaktadır(%78). Kişisel nedenlerden kaynaklı karşılaşılan sorunlar başlığı altında bulunan maddeler arasında katılımcılar en çok; ders içeriğine yönelik bilgisizliği/düşünceleri/ön yargıları nedeniyle ders seçim sürecinde sorun yaşamaktadır(%78,7). Bu anlamda ulaşılan sonuçların, DKTB lisans öğrencilerinin ders seçim sürecinde yaşadığı sorunlara çözümsel yaklaşım için veri ortaya koyacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: dil ve konuşma terapisi, ders seçim, sorun, lisans, anket

Abstract:

Purpose: Course selection is one of the most important processes affecting the professional development of the students and the problems encountered in this process can extend the duration of the students' education, affect their proficiency in the courses, may require taking courses during their practicum, may take less of the courses required for their professional development or take the courses that are not necessary for their professional development. Therefore, it is important to investigate the problems encountered during the course selection process. This study aims to examine the problems encountered by the undergraduate and graduate students of the Department of Speech and Language Therapy (DSLTL) in the course selection process. Method: 152 participants from DSLTLs' undergraduate or undergraduate degree from 7 universities were reached. 25 participants were not involved in the course selection process during enrollment were excluded from the study and the data obtained from the remaining 127 participants. The analysis of the results of the questionnaire consisting of 33 items, 3 of which are multiple-choice and 30-point Likert-type scale. The survey items are based on university, regulations, student affairs and system; lack of information and consultant-induced; The problems encountered due to personal reasons are divided into 3 categories under the headings and evaluated with descriptive research model. Data were analyzed by using frequency analysis and cross table techniques. Results and Conclusion: Among the items under the title of university, regulations, student affairs and problems related to the system, the most common problems encountered were listed as since there is not enough alternatives between elective courses, the course selection is problematic (87.4%). Lack of information for the course description was (78%) among the items under the title of the Lack of Information and Problems Related to the Consultant seemed to affect course selection. Among the items found under the title of the Problems Encountered due to Personal Reasons, the participants were encountered problems mostly, due to ignorance / thought / prejudice towards the course content (78.7%). It is thought that the results obtained in this survey will reveal data for

the solution-oriented approach to the problems experienced by DSLT undergraduate students in the course selection process.

Key Words: speech and language therapy, course selection, problem, license, questionnaire

Giriş:

Ders seçimi; öğrencilerin akademik kariyerlerini ve mesleki gelişimlerini etkileyen önemli süreçlerden biridir. Öğrenciler ders seçim sürecinde kendi ilgi ve yeteneklerine uygun ve en fazla faydayı sağlayacak dersleri seçmek isterler. Üniversitelerde birçok alan dersi okutulmaktadır bunun yanı sıra üniversiteler öğrencilere seçmeli ders alternatifi de sunmaktadır. (Ersöz, Kabak ve Yılmaz, 2011). Ders seçim sürecinde kişisel ve dışsal kaynaklı problemler yaşanabilmektedir (Kurnaz ve Alev, 2009). Bu süreçte karşılaşılan sorunlar öğrencilerin öğrenim süresini uzatabilir, derslerdeki yeterliliklerini etkileyebilir, uygulamalar sırasında ders almayı zorunlu kılabilir, mesleki gelişimi için gerekli olan dersleri daha az almasına veya mesleki gelişimi için gerekli olmayan dersleri almasına neden olabilir. Dersi veren öğretim üyesinin akademik ünvanı (Doç.Dr. Prof.Dr. vb.), öğretim üyesinin not verme sistemi, öğretim üyesi hakkındaki görüşler, dersin kredi sayısı, dersin içeriği, dersin daha önce alınmış derslere olan benzerliği, daha önce dersi almış olan öğrencilerin ders hakkındaki görüşleri, seçilen dersin mesleki hayata, akademik gelişime ve kişisel gelişime faydası olup olmadığı düşüncesi, çevresel etmenler, kişisel ilgi ve yetenekler gibi faktörler ders seçimine etki edebilmektedir (Tezcan, Gümüş, 2008; Kutlu, Abalı, Eren, 2012). Alanyazında lisans ve lisansüstü eğitimde ders seçim sürecine yönelik modelleri, yaklaşımları ve etki eden faktörleri inceleyen çalışmalar bulunmaktadır (Ersöz, Kabak ve Yılmaz, 2011; Kurnaz ve Alev, 2009; Tezcan, Gümüş, 2008)

Türkiye’de 2000 yılından önce dil ve konuşma terapisti yetiştiren bir yükseköğretim programı bulunmamasına karşın 1999 yılında Dil ve Konuşma Bozuklukları Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezinin (DİLKOM) kurulması ile birlikte Dil ve Konuşma Terapisi Bölümünün temelleri atılmıştır. Sağlık Bilimleri Enstitüsüne bağlı Dil ve Konuşma Terapistliği Ana Bilim Dalı kurularak 2000 yılında yüksek lisans programının, 2004 yılında da doktora programının başlaması ile dil ve konuşma terapisi alanına uzman yetiştirilmeye başlanmıştır. (Duru, Akgün, Maviş, 2018; Topbaş, Konrot, ve Ege, 2002). Dil ve Konuşma Terapisi lisansüstü programları 2013 yılı öncesinde 85 mezun vermiştir (Savaş ve Toğram, 2013). Yüksek Öğretim Bilgi Sistemi’ndeki (YÖBS) istatistiklere göre 2014-2017 yılları arasında Dil ve Konuşma Terapisi doktora programından 6, yüksek lisans programından 37 mezun verilmiştir. Ancak 2013 yılı ve öncesi lisansüstü mezun sayısı ile ilgili resmi bir veri bulunamamıştır. Yüksek Öğretim Kurumu Lisans Atlası’ndan (YÖKLA) elde edilen verilere göre Türkiye’de Dil ve Konuşma Terapisi lisans programı mezunlarını ilk kez 2016 yılında Anadolu Üniversitesi vermiş olmakla birlikte 2016-2018 yılları arasında toplam 197 lisans programı mezunu bulunmaktadır. YÖKLA’dan elde edilen verilere göre 2018-2019 Eğitim Öğretim döneminde Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü lisans programına 7 üniversite öğrenci almıştır. YÖBS’deki verilere göre Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü 29 üniversitede aktif, 4 üniversitede pasif durumda bulunmaktadır.

Öğrenci sayısındaki bu artış ile birlikte Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü öğrencilerinin ders seçim sürecindeki karşılaştıkları sorunları ve bu sorunları ne derecede yaşadıklarının incelenmesi önem kazanmaktadır. Dil ve konuşma terapisi bölümünün açıldığı üniversite sayısındaki artış ve üniversiteler arasında oluşabilecek farklılıklar nedeniyle elde edilecek verilerin üniversite temelli karşılaştırılması; katılımcıların eğitim durumları arasındaki oluşabilecek farklılıklar nedeniyle elde edilecek verilerin eğitim durumu temelli karşılaştırılması gerekmektedir.

Bu çalışmanın amacı dil ve konuşma terapisi bölümü lisans öğrencilerinin ve lisans mezunlarının ders seçim sürecinde karşılaştıkları sorunları ve bu sorunları ne derecede yaşadıklarını üniversite ve eğitim durumu temelli betimlenmesidir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmanın amacına uygun olarak “Betimsel” araştırma modeli kullanılmıştır. “Betimsel (descriptive) araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar.” (Büyükköztürk, Akgün, Demirel, Karadeniz, Çakmak, 2013).

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Bu çalışmanın veri toplama aracı hazırlanırken, alanyazın incelenmiş ve üniversite web sayfalarının “Sık Sorulan Sorular” başlıklı bölümleri kullanılarak 50 madde oluşturulmuştur. Bu maddeler tartışılarak araştırmanın amacına hizmet edecek olanlar belirlenmiştir. Belirlenen bu maddeler ile 3’ü çoktan seçmeli, 30’u beş seviyeli likert tip ölçek olmak üzere toplam 33 maddeden oluşan bir anket elde edilmiştir. Anket maddeleri üniversite, yönetmelik, öğrenci işleri ve sistem kaynaklı; bilgilendirme eksikliği ve danışman kaynaklı; kişisel nedenlerden kaynaklı karşılaşılan sorunlar başlıkları altında 3 kategoriye ayrılmıştır.

Katılımcılar

Bu çalışmanın evrenini Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Bu bağlamda 7 üniversiteden Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü lisans öğrencisi veya lisans mezunu 152 katılımcı ile örneklem oluşturulmuştur. Anketin ilk sorusu olan “Daha önce ders seçim sürecinde buldunuz mu?” sorusuna “Hayır” cevabı veren 25 kişi çalışma dışı tutularak daha önce ders seçim sürecinde bulunmuş 127 katılımcı ile çalışma gerçekleştirilmiştir. 127 katılımcının 67’si Anadolu Üniversitesi, 22’si Hacettepe Üniversitesi, 22’si Üsküdar Üniversitesi, 8’i İstanbul Medipol Üniversitesi, 3’ü İstinye Üniversitesi, 3’ü Sağlık Bilimleri Üniversitesi, 2’si Biruni Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü lisans öğrencisi veya lisans mezunudur. Ayrıca 127 katılımcının 21’i birinci, 40’i ikinci, 24’ü üçüncü, 38’i dördüncü sınıf lisans öğrencileri olmakla birlikte 4 öğrenci ise lisans mezunudur.

Çapraz Tablo Tekniği uygulanarak üniversite temelli sonuçların elde edilmesinde veri tabanını Anadolu Üniversitesi, Biruni Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Medipol Üniversitesi, İstinye Üniversitesi, Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi öğrencileri oluşturmuş; temsil eden örneklem sayılarının üniversite tabanlı analizinde eşit dağılım olmadığından dolayı yanlış yorumlara neden olmaması

için Anadolu Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Üsküdar Üniversitesi alınmış İstanbul Medipol Üniversitesi, Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstinye Üniversitesi alınmamıştır.

Çapraz Tablo Tekniği uygulanarak eğitim ve mezuniyet durumu temelli sonuçların elde edilmesinde veri tabanını lisans 1.sınıf, 2.sınıf, 3.sınıf, 4.sınıf öğrencileri ve lisans mezunu öğrenciler oluşturmuş; temsil eden örneklem sayılarının eğitim ve mezuniyet durumu tabanlı analizinde eşit dağılım olmadığından dolayı yanlış yorumlara neden olmaması için lisans 1.sınıf, 2.sınıf, 3.sınıf, 4.sınıf öğrencileri alınmış, lisans mezunu öğrenciler alınmamıştır.

Veri Toplama Aracının Uygulanması

Araştırmanın veri toplama aracı 7 üniversitenin Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü lisans öğrencileri ve lisans mezunlarına internet üzerinden uygulanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Veri toplama aracının uygulanması sonucunda elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 programı ile "Frekans Analizi" ve "Çapraz Tablo" teknikleri kullanılarak çözümlenmiştir. Üniversite, yönetmelik, öğrenci işleri ve sistem kaynaklı; bilgilendirme eksikliği ve danışman kaynaklı karşılaşılan sorunlar kategorileri altındaki maddeler çapraz tablo tekniği uygulanarak üniversite temelli bulgular elde edilmiş. Kişisel nedenlerden kaynaklı karşılaşılan sorunlar kategorisi altındaki maddeler çapraz tablo tekniği uygulanarak eğitim ve mezuniyet durumu temelli bulgular elde edilmiştir.

Bulgular

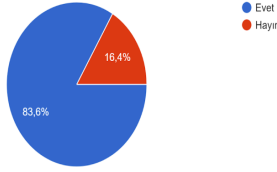
152 katılımcının katıldığı anket çalışmasında çoktan seçmeli sorulara verilen cevaplar frekans analizi tekniği ile çözümlenmiş ve Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3'te verilmiştir. Şekil 1, Şekil 2 ve Şekil 3'te ise verilen cevapların dağılımları daire grafiği üzerinde gösterilmiştir.

Tablo 1'deki veriler incelendiğinde çalışmaya katılan 152 kişinin 127'si (%83,6) daha önce ders seçim sürecinde bulunduğunu, 25'i (%16,4) ise daha önce ders seçim sürecinde bulunmadığını belirtmiştir. Tablo 2'de daha önce ders seçim sürecinde bulunmuş 127 kişinin 21'inin (%16,5) birinci sınıf, 40'inin (%31,5) ikinci sınıf, 24'ünün (%18,9) üçüncü sınıf, 38'inin (%29,9) dördüncü sınıf lisans öğrencisi, 4 kişinin (%3,1) ise lisans mezunu olduğu görülmektedir.

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Evet	127	83,6
Hayır	25	16,4
Toplam	152	100,0

Daha önce ders seçim sürecinde buldunuz mu?

152 yanıt

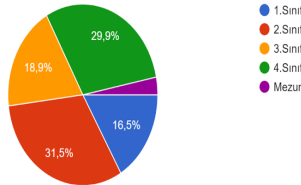

Şekil 1. Daha önce ders seçim sürecinde buldunuz mu?

	f	%
1.Sınıf	21	16,5
2.Sınıf	40	31,5
3.Sınıf	24	18,9
4.Sınıf	38	29,9
Mezun	4	3,1
Örneklem Büyüklüğü (n)	127	100,0

Eğitim ve Mezuniyet Durumu

127 yanıt

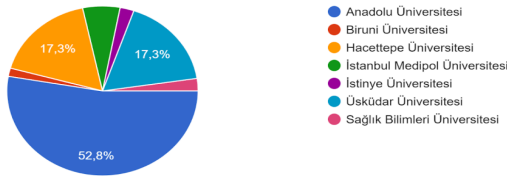
Şekil 2. Eğitim ve mezuniyet durumunuz.

Tablo 3'teki veriler incelendiğinde, Anadolu Üniversitesi'nden 67 (%52,8), Biruni Üniversitesi'nden 2 (%1,6), Hacettepe Üniversitesi'nden 22 (%17,3), İstanbul Medipol Üniversitesi'nden 8 (%6,3), İstinye Üniversitesi'nden 3 (%2,4), Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nden 3 (%2,4), Üsküdar Üniversitesi'nden 22 (%17,3) Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü lisans öğrencisi veya lisans mezunu toplam 127 kişi çalışmaya katılmıştır.

	f	%
Anadolu Üniversitesi	67	52,8
Hacettepe Üniversitesi	22	17,3
Üsküdar Üniversitesi	22	17,3
İstanbul Medipol Üniversitesi	8	6,3
İstinye Üniversitesi	3	2,4
Biruni Üniversitesi	2	1,6
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	3	2,4
Toplam	127	100,0

Okuduğunuz Üniversite

127 yanıt

Şekil 3. Okuduğunuz üniversite

127 kişinin cevapladığı 5 seviyeli likert tip ölçek ile oluşturulmuş, toplam 30 maddede verilen yanıtlar frekans analizi ve çapraz tablo teknikleri kullanılarak çözümlenmiş ve her maddede elde edilen bulgular belirtilmiştir.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	16(%23,9)	19(%28,4)	21(%31,3)	11(%16,4)	0(%0)
Biruni Üniversitesi (n=2)	1(%50)	1(%50)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	2(%9,1)	6(%27,3)	8(%36,4)	2(%9,1)	4(%18,2)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	4(%50)	1(%12,5)	2(%25)	0(%0)	1(%12,5)
İstinye Üniversitesi (n=3)	0(%0)	1(%33,3)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	14(%63,6)	5(%22,7)	2(%9,1)	1(%4,5)	0(%0)
Toplam (n=127)	39(%30,7)	34(%26,8)	34(%26,8)	15(%11,8)	5(%3,9)

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların %69,3'ü, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %76,1'i, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %90,9'u, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %36,4'ü ders seçiminde sistemden veya web sitesinden kaynaklı farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 5. Ders Seçiminde Öğrenci İşleri İle İletişim Kurmakta Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	11(%16,4)	11(%16,4)	23(%34,3)	16(%23,9)	6(%9)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	1(%50)	1(%50)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	2(%9,1)	4(%18,2)	8(%36,4)	4(%18,2)	4(%18,2)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	0(%0)	2(%25,0)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	0(%0)	1(%33,3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	12(%54,5)	4(%18,2)	4(%18,2)	2(%9,1)	0(%0)
Toplam (n=127)	32(%25,2)	22(%17,3)	40(%31,5)	22(%17,3)	11(%8,7)

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların %74,8'i, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %83,6'sı, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %90,9'u, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %45,5'i ders seçiminde öğrenci işleri ile iletişim kurmakta farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 6. Öğrenci İşlerinin Ders Seçim Sürecindeki Rehberliği Konusunda Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	10(%14,9)	13(%19,4)	20(%29,9)	15(%22,4)	9(%13,4)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	0(%0)	1(%50,0)	1(%50,0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	2(%9,1)	4(%18,2)	6(%27,3)	8(%36,4)	2(%9,1)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	5(%62,5)	1(%12,5)	1(%12,5)	1(%12,5)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	0(%0)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	0(%0)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	13(%59,1)	2(%9,1)	5(%22,7)	0(%0)	2(%9,1)
Toplam (n=127)	31(%24,4)	22(%17,3)	35(%27,6)	26(%20,5)	13(%10,2)

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların %75,6'sı, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %85,1'i, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %90,9'u, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %40,9'u ders seçim sürecinde öğrenci işlerinin rehberliği konusunda farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 7. Ders Seçiminde Krediyi Tamamlamakta Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	15(%22,4)	11(%16,4)	19(%28,4)	14(%20,9)	8(%11,9)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	2(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	0(%0)	2(%9,1)	6(%27,3)	4(%18,2)	10(%45,5)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	7(%87,5)	0(%0)	1(%12,5)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	18(%81,8)	4(%18,2)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Toplam (n=127)	43(%33,9)	21(%16,5)	27(%21,3)	18(%14,2)	18(%14,2)

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların %66,1'i, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %77,6'sı, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %100'ü, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %18,2'si ders seçim sürecinde krediyi tamamlamakta farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	13(%19,4)	21(%31,3)	13(%19,4)	14(%20,9)	6(%9)
Biruni Üniversitesi (n=2)	1(%50)	0(%0)	0(%0)	1(%50)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	5(%22,7)	4(%18,2)	7(%31,8)	4(%18,2)	2(%9,1)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	1(%12,5)	0(%0)	1(%12,5)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)	2(%66,7)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	6(%27,3)	6(%27,3)	3(%13,6)	3(%13,6)	4(%18,2)
Toplam (n=127)	32(%25,2)	35(%27,6)	23(%18,1)	25(%19,7)	12(%9,4)

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların %74,8'i, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %80,6'sı, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %77,3'ü, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %72,7'si ders seçim sürecinde mesleki gelişimi için gerekli dersleri bulmakta farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	4(%6)	6(%9)	13(%19,4)	20(%29,9)	24(%35,8)
Biruni Üniversitesi (n=2)	1(%50)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	1(%50)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	3(%13,6)	3(%13,6)	6(%27,3)	3(%13,6)	7(%31,8)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	5(%62,5)	0(%0)	2(%25)	0(%0)	1(%12,5)
İstinye Üniversitesi (n=3)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)	2(%66,7)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	2(%9,1)	6(%27,3)	7(%31,8)	2(%9,1)	5(%22,7)
Toplam (n=127)	16(%12,6)	17(%13,4)	29(%22,8)	25(%19,7)	40(%31,5)

Tablo 9 incelendiğinde katılımcıların %87,4'ü, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %94'ü, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %86,4'ü, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %90,9'u seçmeli dersler arasında yeterli kadar alternatif olmadığı için ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 10. Ders Seçiminde Derslerin Kontenjanları İle İlgili Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	32(%47,8)	19(%28,4)	8(%11,9)	6(%9)	2(%3)
Biruni Üniversitesi (n=2)	2(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	0(%0)	5(%22,7)	2(%9,1)	4(%18,2)	11(%50)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	4(%50)	1(%12,5)	0(%0)	2(%25)	1(%12,5)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	2(%66,7)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	3(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	13(%59,1)	4(%18,2)	4(%18,2)	1(%4,5)	0(%0)
Toplam (n=127)	55(%43,3)	29(%22,8)	14(%11)	13(%10,2)	16(%12,6)

Tablo 10 incelendiğinde katılımcıların %56,7'si, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %52,2'si, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %100'ü, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %40,9'u ders seçim sürecinde derslerin kontenjanları ile ilgili farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 11. Ders Seçiminde Ders Saatlerinin Çakışması/Ders Saati Uyumsuzluğu Nedeniyle Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	6(%9)	14(%20,9)	23(%34,3)	10(%14,9)	14(%20,9)
Biruni Üniversitesi (n=2)	2(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	2(%9,1)	5(%22,7)	4(%18,2)	7(%31,8)	4(%18,2)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	1(%12,5)	0(%0)	0(%0)	1(%12,5)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	13(%59,1)	7(%31,8)	1(%4,5)	1(%4,5)	0(%0)
Toplam (n=127)	32(%25,2)	29(%22,8)	28(%22,0)	18(%14,2)	20(%15,7)

Tablo 11 incelendiğinde katılımcıların %74,8'i, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %91,0'i, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %90,9'u, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %40,9'u ders seçiminde derslerin saatlerinin çakışması/ders saati uyumsuzluğu nedeniyle farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 12. Derslerin Hangi Kampüste/Fakültede/Derslikte Yapılacağı Belirtilmediği İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	43(%64,2)	11(%16,4)	10(%14,9)	1(%1,5)	2(%3)
Biruni Üniversitesi (n=2)	2(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	9(%40,9)	5(%22,7)	5(%22,7)	1(%4,5)	2(%9,1)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	0(%0)	2(%25)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	3(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	19(%86,4)	3(%13,6)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Toplam (n=127)	84(%66,1)	19(%15)	17(%13,4)	2(%1,6)	5(%3,9)

Tablo 12 incelendiğinde katılımcıların %33,9'u, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %35,8'i, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %59,1'i, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %13,6'ü derslerin hangi kampüste/fakültede/derslikte yapılacağı belirtilmediği için ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 13. Derslerin Devam Zorunluluğu Olup Olmadığı Belirtilmediği İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	24(%35,8)	15(%22,4)	12(%17,9)	9(%13,4)	7(%10,4)
Biruni Üniversitesi (n=2)	2(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	4(%18,2)	10(%45,5)	5(%22,7)	2(%9,1)	1(%4,5)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	7(%87,5)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	1(%12,5)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)	1(%33,3)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	18(%81,8)	2(%9,1)	1(%4,5)	0(%0)	1(%4,5)
Toplam (n=127)	58(%45,7)	28(%22)	18(%14,2)	12(%9,4)	11(%8,7)

Tablo 13 incelendiğinde katılımcıların %54,3'ü, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %64,2'si, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %81,1'i, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %18,2'si derslerin devam zorunluluğu olup olmadığı belirtilmediği için ders seçiminde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 14. Ders Seçiminde Danışmanıyla İletişim Kurmakta Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	39(%58,2)	13(%19,4)	9(%13,4)	4(%6)	2(%3)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	1(%50)	1(%50)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	4(%18,2)	8(%36,4)	6(%27,3)	3(%13,6)	1(%4,5)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	7(%87,5)	0(%0)	1(%12,5)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	10(%45,5)	5(%22,7)	6(%27,3)	0(%0)	1(%4,5)
Toplam (n=127)	62(%48,8)	30(%23,6)	23(%18,1)	7(%5,5)	5(%3,9)

Tablo 14 incelendiğinde katılımcıların %51,2'si, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %41,8'i, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %81,8'i, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %54,5'i ders seçim sürecinde danışmanıyla iletişim kurmakta farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	32(%47,8)	18(%26,9)	10(%14,9)	4(%6,0)	3(%4,5)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	1(%50)	1(%50)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	5(%22,7)	7(%31,8)	5(%22,7)	4(%18,2)	1(%4,5)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	7(%87,5)	0(%0)	1(%12,5)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	0(%0)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	10(%45,5)	5(%22,7)	4(%18,2)	2(%9,1)	1(%4,5)
Toplam (n=127)	56(%44,1)	34(%26,8)	21(%16,5)	10(%7,9)	6(%4,7)

Tablo 15 incelendiğinde katılımcıların %55,9'u, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %52,2'si, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %77,3'ü, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %54,5'i ders seçim sürecinde danışmanın rehberliği konusunda farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	9(%13,4)	18(%26,9)	20(%29,9)	14(%20,9)	6(%9)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	1(%50)	0(%0)	1(%50)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	4(%18,2)	6(%27,3)	5(%22,7)	5(%22,7)	2(%9,1)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	5(%62,5)	1(%12,5)	2(%25)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	2(%66,7)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	0(%0)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	9(%40,9)	6(%27,3)	4(%18,2)	3(%13,6)	0(%0)
Toplam (n=127)	28(%22)	34(%26,8)	32(%25,2)	25(%19,7)	8(%6,3)

Tablo 16 incelendiğinde katılımcıların %78'i, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %86,6'sı, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %81,8'i, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %59,1'i ders seçim sürecinde bilgilendirme eksikliği nedeniyle farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 17. Dersi Hangi Dönemde/Sınıfta Almam Gerektiğine Dair Yeterli Düzeyde Bilgilendirilmediğim İçin Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	24(%35,8)	13(%19,4)	16(%23,9)	8(%11,9)	6(%9)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	1(%50)	0(%0)	0(%0)	1(%50)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	11(%50)	4(%18,2)	3(%13,6)	2(%9,1)	2(%9,1)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	0(%0)	2(%25)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	0(%0)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	12(%54,5)	4(%18,2)	2(%9,1)	2(%9,1)	2(%9,1)
Toplam (n=127)	56(%44,1)	23(%18,1)	25(%19,7)	12(%9,4)	11(%8,7)

Tablo 17 incelendiğinde katılımcıların %55,9'u, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %64,2'si, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %50'si, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %45,5'i dersi hangi dönemde/sınıfta almam gerektiğine dair bilgilendirilmediği için farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 18. Mezun Olabilmek İçin Hangi Dersleri Almam Gerektiği Konusunda Bilgilendirilmediğim İçin Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	16(%23,9)	14(%20,9)	13(%19,4)	13(%19,4)	11(%16,4)
Biruni Üniversitesi (n=2)	1(%50)	0(%0)	1(%50)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	16(%72,7)	1(%4,5)	3(%13,6)	0(%0)	2(%9,1)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	1(%12,5)	1(%12,5)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	0(%0)	0(%0)	2(%66,7)	1(%33,3)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	12(%54,5)	2(%9,1)	4(%18,2)	2(%9,1)	2(%9,1)
Toplam (n=127)	53(%41,7)	18(%14,2)	25(%19,7)	16(%12,6)	15(%11,8)

Tablo 18 incelendiğinde katılımcıların %58,3'ü, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %76,1'i, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %27,3'ü, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %45,5'i mezun olabilmek için hangi dersleri alması gerektiği konusunda bilgilendirilmediği için farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 19. Bir Dönemde En Az Veya En Fazla Kaç Kredilik Ders Almam Gerektiği Konusunda Bilgilendirilmediğim İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	24(%35,8)	12(%17,9)	14(%20,9)	8(%11,9)	9(%13,4)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	1(%50)	1(%50)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	13(%59,1)	4(%18,2)	3(%13,6)	2(%9,1)	0(%0)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	8(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	14(%63,6)	2(%9,1)	4(%18,2)	1(%4,5)	1(%4,5)
Toplam (n=127)	62(%48,8)	20(%15,7)	22(%17,3)	13(%10,2)	10(%7,9)

Tablo 19 incelendiğinde katılımcıların %51,2'si, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %64,2'si, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %40,9'u, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %36,4'ü bir dönemde en az veya en fazla kaç kredilik ders alması gerektiğini bilmediği için ders seçiminde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 20. Ders Seçiminde Bir Dönemde Hangi Dersleri Almam Gerektiği Konusunda Bilgilendirilmediğim İçin Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	22(%32,8)	17(%25,4)	15(%22,4)	5(%7,5)	8(%11,9)
Biruni Üniversitesi (n=2)	0(%0)	0(%0)	1(%50)	1(%50)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	12(%54,5)	4(%18,2)	4(%18,2)	0(%0)	2(%9,1)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	7(%87,5)	0(%0)	0(%0)	1(%12,5)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	14(%63,6)	4(%18,2)	3(%13,6)	0(%0)	1(%4,5)
Toplam (n=127)	58(%45,7)	27(%21,3)	23(%18,1)	8(%6,3)	11(%8,7)

Tablo 20 incelendiğinde katılımcıların %54,3'ü, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %67,2'si, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %45,5'i, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %36,4'ü ders seçim sürecinde bir dönemde hangi dersleri alması bilgilendirilmediği için farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 21. Ders Ekleme Ve Bırakma Süreci Konusunda Bilgilendirilmediğim İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	23(%34,3)	20(%29,9)	16(%23,9)	2(%3)	6(%9)
Biruni Üniversitesi (n=2)	1(%50)	1(%50)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	12(%54,5)	3(%13,6)	4(%18,2)	0(%0)	3(%13,6)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	1(%12,5)	1(%12,5)	0(%0)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	1(%33,3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	16(%72,7)	2(%9,1)	2(%9,1)	2(%9,1)	0(%0)
Toplam (n=127)	60(%47,2)	29(%22,8)	24(%18,9)	5(%3,9)	9(%7,1)

Tablo 21 incelendiğinde katılımcıların %52,8'i, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %65,7'si, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %45,5'i, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %27,3'ü ders ekleme ve bırakma süreci konusunda bilgilendirilmediği için ders seçiminde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 22. Ders Seçiminde Farklı Fakülterden Nasıl Ders Alınacağı Konusunda Bilgilendirilmediğim İçin Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	19(%28,4)	12(%17,9)	16(%23,9)	7(%10,4)	13(%19,4)
Biruni Üniversitesi (n=2)	2(%100)	0(%0)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	10(%45,5)	1(%4,5)	4(%18,2)	2(%9,1)	5(%22,7)
İstanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	0(%0)	1(%12,5)	1(%12,5)	0(%0)
İstinye Üniversitesi (n=3)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)	1(%33,3)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	16(%72,7)	1(%4,5)	2(%9,1)	3(%13,6)	0(%0)
Toplam (n=127)	56(%44,1)	14(%11)	24(%18,9)	14(%11)	19(%15)

Tablo 22 incelendiğinde katılımcıların %55,9'u, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %71,6'sı, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %54,5'i, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %27,3'ü farklı fakülterden nasıl ders alınacağı konusunda bilgilendirilmediği için ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
Anadolu Üniversitesi (n=67)	41(%61,2)	12(%17,9)	10(%14,9)	2(%3)	2(%3)
Biruni Üniversitesi (n=2)	1(%50)	1(%50)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Hacettepe Üniversitesi (n=22)	16(%72,7)	1(%4,5)	3(%13,6)	1(%4,5)	1(%4,5)
Istanbul Medipol Üniversitesi (n=8)	6(%75)	2(%25)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Istinye Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	0(%0)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (n=3)	2(%66,7)	0(%0)	1(%33,3)	0(%0)	0(%0)
Üsküdar Üniversitesi (n=22)	19(%86,4)	3(%13,6)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Toplam (n=127)	87(%68,5)	19(%15)	14(%11)	4(%3,1)	3(%2,4)

Tablo 23 incelendiğinde katılımcıların %31,5'i, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin %38,8'i, Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin %27,3'ü, Üsküdar Üniversitesi öğrencilerinin %13,6'sı ders seçim sürecinde danışman onayı aşamasında farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	3(%14,3)	2(%9,5)	6(%28,6)	4(%19)	6(%28,6)
2.Sınıf (n=40)	9(%22,5)	11(%27,5)	12(%30)	4(%10)	4(%10)
3.Sınıf (n=24)	10(%41,7)	4(%16,7)	5(%20,8)	4(%16,7)	1(%4,2)
4.Sınıf (n=38)	22(%57,9)	10(%26,3)	4(%10,5)	1(%2,6)	1(%2,6)
Mezun (n=4)	0(%0)	0(%0)	2(%50)	1(%25)	1(%25)
Toplam (n=127)	44(%34,6)	27(%21,3)	29(%22,8)	14(%11)	13(%10,2)

Tablo 24 incelendiğinde katılımcıların %65,4'ü, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %85,7'si, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %77,5'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %58,3'ü, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %42,1'i ders seçim sürecinde tecrübesizlik nedeniyle farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 25. Ders İçeriğine Yönelik Bilgisizliğim/Düşüncelerim/Ön Yargılarım Nedeniyle Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	2(%9,5)	7(%33,3)	7(%33,3)	3(%14,3)	2(%9,5)
2.Sınıf (n=40)	9(%22,5)	11(%27,5)	12(%30)	6(%15)	2(%5)
3.Sınıf (n=24)	6(%25)	7(%29,2)	6(%25)	3(%12,5)	2(%8,3)
4.Sınıf (n=38)	10(%26,3)	20(%52,6)	5(%13,2)	2(%5,3)	1(%2,6)
Mezun (n=4)	0(%0)	1(%25)	2(%50)	0(%0)	1(%25)
Toplam (n=127)	27(%21,3)	46(%36,2)	32(%25,2)	14(%11)	8(%6,3)

Tablo 25 incelendiğinde katılımcıların %78,7'si, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %90,5'i, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %77,5'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %75'i, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %73,7'si ders içeriğine yönelik bilgisizliği/ düşünceleri/ ön yargıları nedeniyle farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 26. Dersi Veren Öğretim Üyesinin Akademik Unvanını (Doçent, Profesör vb.) Göz Önünde Bulundurduğum İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.

	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	8(%38,1)	8(%38,1)	3(%14,3)	0(%0)	2(%9,5)
2.Sınıf (n=40)	17(%42,5)	7(%17,5)	11(%27,5)	5(%12,5)	0(%0)
3.Sınıf (n=24)	13(%54,2)	4(%16,7)	5(%20,8)	2(%8,3)	0(%0)
4.Sınıf (n=38)	28(%73,7)	6(%15,8)	4(%10,5)	0(%0)	0(%0)
Mezun (n=4)	2(%50)	1(%25)	0(%0)	0(%0)	1(%25)
Toplam (n=127)	68(%53,5)	26(%20,5)	23(%18,1)	7(%5,5)	3(%2,4)

Tablo 26 incelendiğinde katılımcıların %46,5'i, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %61,9'u, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %57,5'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %45,8'i, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %26,3'ü dersi veren öğretim üyesinin akademik unvanını göz önünde bulundurduğu için ders seçiminde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 27. Öğretim Üyelerinin Not Verme Sistemini Göz Önünde Bulundurduğum İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	7(%33,3)	3(%14,3)	5(%23,8)	4(%19)	2(%9,5)
2.Sınıf (n=40)	18(%45)	1(%2,5)	11(%27,5)	7(%17,5)	3(%7,5)
3.Sınıf (n=24)	12(%50)	5(%20,8)	3(%12,5)	3(%12,5)	1(%4,2)
4.Sınıf (n=38)	15(%39,5)	13(%34,2)	7(%18,4)	2(%5,3)	1(%2,6)
Mezun (n=4)	1(%25)	0(%0)	1(%25)	1(%25)	1(%25)
Toplam (n=127)	53(%41,7)	22(%17,3)	27(%21,3)	17(%13,4)	8(%6,3)

Tablo 27 incelendiğinde katılımcıların %58,3'ü, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %66,7'si, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %55'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %50'si, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %60,5'i öğretim üyelerinin not verme sistemini göz önünde bulundurduğu için ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 28. Derslerin Statüsünü (zorunlu, seçmeli, mesleki seçmeli) Bilmediğim İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	4(%19)	6(%28,6)	6(%28,6)	2(%9,5)	3(%14,3)
2.Sınıf (n=40)	21(%52,5)	6(%15)	9(%22,5)	2(%5)	2(%5)
3.Sınıf (n=24)	11(%45,8)	5(%20,8)	5(%20,8)	2(%8,3)	1(%4,2)
4.Sınıf (n=38)	23(%60,5)	6(%15,8)	6(%15,8)	2(%5,3)	1(%2,6)
Mezun (n=4)	2(%50)	0(%0)	2(%50)	0(%0)	0(%0)
Toplam (n=127)	61(%48)	23(%18,1)	28(%22)	8(%6,3)	7(%5,5)

Tablo 28 incelendiğinde katılımcıların %52'si, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %81'i, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %47,5'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %54,2'si, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %39,5'i derslerin statüsünü bilmediği için ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 29. Seçtiğim Derslerin Mesleki Hayatıma Ne Oranda Katkı Sağlayacağını Bilmediğim İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	3(%14,3)	2(%9,5)	9(%42,9)	4(%19,0)	3(%14,3)
2.Sınıf (n=40)	9(%22,5)	8(%20)	9(%22,5)	8(%20)	6(%15)
3.Sınıf (n=24)	6(%25)	4(%16,7)	8(%33,3)	5(%20,8)	1(%4,2)
4.Sınıf (n=38)	15(%39,5)	10(%26,3)	7(%18,4)	2(%5,3)	4(%10,5)
Mezun (n=4)	1(%25)	1(%25)	2(%50)	0(%0)	0(%0)
Toplam (n=127)	34(%26,8)	25(%19,7)	35(%27,6)	19(%15)	14(%11)

Tablo 29 incelendiğinde katılımcıların %73,2'si, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %85,7'si, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %77,5'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %75'i, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %60,5'i seçtiği derslerin mesleki hayatına ne oranda katkı sağlayacağını bilmediği için ders seçiminde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 30. Sececeğim Derslerin, Daha Önce Almış Olduğum Derslerle Olan Benzerliği/ Farklılığı Nedeniyle Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	5(%23,8)	6(%28,6)	4(%19)	3(%14,3)	3(%14,3)
2.Sınıf (n=40)	15(%37,5)	7(%17,5)	11(%27,5)	4(%10)	3(%7,5)
3.Sınıf (n=24)	7(%29,2)	3(%12,5)	9(%37,5)	4(%16,7)	1(%4,2)
4.Sınıf (n=38)	15(%39,5)	10(%26,3)	9(%23,7)	2(%5,3)	2(%5,3)
Mezun (n=4)	0(%0)	2(%50)	1(%25)	1(%25)	0(%0)
Toplam (n=127)	42(%33,1)	28(%22,0)	34(%26,8)	14(%11)	9(%7,1)

Tablo 30 incelendiğinde katılımcıların %66,9'u, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %76,2'si, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %62,5'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %70,8'i, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %60,5'i sececeği derslerin daha önce almış olduğu derslere benzerliği/farklılığı nedeniyle farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 31. Üst Veya Alt Dönemlerden Ders Alıp Alamayacağını Bilmediğim İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	9(%42,9)	2(%9,5)	7(%33,3)	0(%0)	3(%14,3)
2.Sınıf (n=40)	14(%35)	8(%20)	10(%25)	5(%12,5)	3(%7,5)
3.Sınıf (n=24)	4(%16,7)	5(%20,8)	5(%20,8)	7(%29,2)	3(%12,5)
4.Sınıf (n=38)	23(%60,5)	7(%18,4)	6(%15,8)	1(%2,6)	1(%2,6)
Mezun (n=4)	3(%75)	0(%0)	1(%25)	0(%0)	0(%0)
Toplam (n=127)	53(%41,7)	22(%17,3)	29(%22,8)	13(%10,2)	10(%7,9)

Tablo 31 incelendiğinde katılımcıların %58,3'ü, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %57,1'i, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %65'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %83,3'ü, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %39,5'i üst veya alt dönemlerden ders alıp alamayacağını bilmediği için ders seçiminde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 32. Ders Seçiminde Danışmanının Kim Olduğunu Bilmediğim İçin Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	17(%81)	0(%0)	4(%19)	0(%0)	0(%0)
2.Sınıf (n=40)	34(%85)	1(%2,5)	4(%10)	1(%2,5)	0(%0)
3.Sınıf (n=24)	22(%91,7)	1(%4,2)	0(%0)	0(%0)	1(%4,2)
4.Sınıf (n=38)	33(%86,8)	2(%5,3)	2(%5,3)	1(%2,6)	0(%0)
Mezun (n=4)	3(%75)	1(%25)	0(%0)	0(%0)	0(%0)
Toplam (n=127)	109(%85,8)	5(%3,9)	10(%7,9)	2(%1,6)	1(%0,8)

Tablo 32 incelendiğinde katılımcıların %14,2'i, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %19'u, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %15'i, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %8,3'ü, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %13,2'si ders seçim sürecinde danışmanının kim olduğunu bilmediği için farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Tablo 33. Bazı Dersler İlgi Ve Yeteneklerimle Uyuşmadığı İçin Ders Seçiminde Sorun Yaşarım.					
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)	f(%)
1.Sınıf (n=21)	2(%9,5)	4(%19)	7(%33,3)	3(%14,3)	5(%23,8)
2.Sınıf (n=40)	17(%42,5)	7(%17,5)	9(%22,5)	6(%15)	1(%2,5)
3.Sınıf (n=24)	7(%29,2)	6(%25)	5(%20,8)	6(%25)	0(%0)
4.Sınıf (n=38)	13(%34,2)	4(%10,5)	17(%44,7)	3(%7,9)	1(%2,6)
Mezun (n=4)	2(%50)	1(%25)	0(%0)	0(%0)	1(%25)
Toplam (n=127)	41(%32,3)	22(%17,3)	38(%29,9)	18(%14,2)	8(%6,3)

Tablo 33 incelendiğinde katılımcıların %67,7'si, lisans 1.sınıf öğrencilerinin %90,5'i, lisans 2.sınıf öğrencilerinin %57,5'si, lisans 3.sınıf öğrencilerinin %70,8'i, lisans 4.sınıf öğrencilerinin %65,8'i bazı derslerin ilgi ve yetenekleri ile uyuşmadığı için ders seçimi farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır.

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada dil ve konuşma terapisi bölümü öğrencilerinin ders seçim sürecinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunları ne derecede yaşadıkları incelenerek betimlenmiştir. Çalışma bulgularına göre; üniversite, yönetmelik, öğrenci işleri ve sistem kaynaklı karşılaşılan sorunlar başlığı altında bulunan maddeler arasında katılımcılar en çok; seçmeli dersler arasında yeteri kadar alternatif olmadığı için ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır (%87,4). Bilgilendirme eksikliği ve danışman kaynaklı sorunlar başlığı altında bulunan maddeler arasında katılımcılar en çok; bilgilendirme eksikliği nedeniyle ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır (%78). Kişisel nedenlerden kaynaklı karşılaşılan sorunlar başlığı altında bulunan maddeler arasında katılımcılar en çok; ders içeriğine yönelik bilgisizliği/ düşünceleri/ ön yargıları nedeniyle ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşamaktadır (%78,7). Çalışma bulgularına göre ders seçim sürecinde sorun yaşayan kişi yüzdesi, üniversiteler arasında ve eğitim durumları arasında farklılık göstermektedir.

Katılımcıların seçtiği derslerin mesleki hayatına ne oranda katkı sağlayacağını bilmemesi, dersi veren öğretim üyesinin akademik unvanını göz önünde bulundurması, ders içeriğine yönelik bilgisizliği/ düşünceleri/ ön yargıları ve tecrübesizlik nedeniyle ders seçim sürecinde farklı derecelerde de olsa sorun yaşayan kişi yüzdesi lisans birinci sınıftan lisans son sınıfa doğru azalma göstermektedir (Bknz: Tablo 24, Tablo 25, Tablo 26, Tablo 29). Gözlenen bu azalmada öğrencilerin artan tecrübesinin ve bilgi düzeyinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Kurnaz ve Alev (2009) lisansüstü öğrenciler ile gerçekleştirdikleri çalışmada bilgi ve rehberlik eksikliği, zaman uyumsuzluğu enstitü kriterleri, kredi doldurma, danışman, arkadaşlar, motivasyon eksikliği, ulaşım imkanı, alternatif dersler, hocaları tanıma gibi nedenlerle ders seçim sürecinde öğrencilerin problem yaşadıkları bulgularına ulaşmışlardır. Problemlerin çözümüne yönelik dönem başında gerçekleştirilecek uyum çalışması ve bilgilendirmeler yapılması gerektiği düşünülmektedir. Benzer şekilde dönem başında gerçekleştirilecek uyum çalışmaları ve bilgilendirmelerin dil ve konuşma terapisi bölümü öğrencilerinin ders seçim sürecinde yaşadıkları sorunlara çözüm sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bu anlamda ulaşılan sonuçların, dil konuşma terapisi bölümü lisans öğrencilerinin ders seçim sürecinde yaşadığı sorunlara çözümsel yaklaşım için veri ortaya koyacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın sınırlılıkları; ulaşılabilen katılımcı sayısı, katılımcıların üniversiteler arası ve eğitim durumları arası eşit dağılım göstermemiş olmasıdır. Eşit dağılım gösteren daha fazla katılımcı ile çalışmanın gerçekleştirilmesi daha net sonuçlara ulaşabilmede yardımcı olabilir.

Kaynakça:

Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş., & Çakmak, E. K. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi Yayınları, 22

Duru, H., Akgün, E. G., & Maviş, İ. *Dil ve Konuşma Terapisi Mesleğine Yönelik Farkındalık Belirlenmesi*. Dil, Konuşma ve Yutma Araştırmaları Dergisi, I, 3:257-280.

ERSÖZ, Filiz; KABAK, Mehmet; YILMAZ, Zafer. *Lisanüstü Öğretimde Ders Seçimine Yönelik Bir Model Önerisi*. Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2011, XIII, 2: 227-249.

KURNAZ, Mehmet Altan; NEDİM, A. L. E. V. *İlköğretim ve ortaöğretim lisanüstü öğrencilerinin ders seçimi yaklaşımları ve ilgili sorunları*. Journal of Turkish Science Education, 2009, VI, 3: 38-52.

KUTLU, Batuhan; ABALI, Yusuf; TAMER, E. R. E. N. *Çok ölçütlü karar verme yöntemleri ile seçmeli ders seçimi*. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2012, II, 2: 5-25.

Savaş, M., & Toğram, B. (2013). *Türkiye'deki Dil Ve Konuşma Terapistlerinin Otizm Alanındaki Eğitim ve Klinik Bilgilerinin Belirlenmesi*. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, XIII, 4:183-194.

TEZCAN, Habibe; GÜMÜŞ, Yeliz. *Üniversite öğrencilerinin seçmeli ders tercihlerine etki eden faktörlerin araştırılması*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2008, XXVIII, 1:1-17

Topbaş, S., Konrot, A., Ege,P., (2002). *Dil ve Konuşma Terapistliği: Türkiye'de Gelişmekte Olan Bir Bilim Dalı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları

Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi. <https://istatistik.yok.gov.tr> adresinden alınmıştır. (Erişim Tarihi:27.03.2019).

Yüksek Öğretim Kurumu Lisans Atlası. <https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-bolum.php?b=19015> adresinden alınmıştır (Erişim Tarihi:27.03.2019).

Extended Abstract:

Purpose: In the course selection process, students want to choose courses that are suitable for their interests and abilities. That will be most beneficial for them. There are many field related courses at universities. But, in addition, universities also offer students alternatives courses, electives. Course selection is one of the most important processes affecting the professional development of the students and the problems encountered in this process can extend the duration of the students' education, affect their proficiency in the courses, may require taking courses during their practicum, may take less of the courses required for their professional development or take the courses that are not necessary for their professional development. Therefore, it is important to investigate the problems encountered during the course selection process. There were speech and language therapist training programs in Turkey even before 2000. However, with the establishment of the Research, and Training Center for Speech and Language Pathology (DILKOM) in 1999, the foundations of the Department of Language and Speech Therapy (DSLTL) were laid. The DSLTL affiliated to the Institute of Health Sciences was established and with the start of the master's program in 2000 and the doctorate program in 2004, expert training in the field of speech and language therapy started. After the master's and doctoral programs, for the first time in 2016, Turkey had students graduating from Speech and Language Therapy undergraduate program. With the increase in the number of students, it becomes important to investigate the problems faced by the students of the DSLTL in the course selection process and to what extent they experience these problems. This study aims to examine the problems encountered by the undergraduate and graduate students of the DSLTL in the course selection process. **Method:** In this study, a descriptive research model was used in accordance with the purpose of the research. 152 participants from DSLTLs' undergraduate or undergraduate degree from 7 universities were reached. 25 participants were not involved in the course selection process during enrollment were excluded from the study and the data obtained from the remaining 127 participants. Out of 127 participants, 21 are the first-year, 40 are the second year, 24 are the third year, and 38 are fourth-year undergraduate students. And 4 students are undergraduate graduates. While preparing the data collection tool of this study, the literature was examined and 50 items were created using the sections titled "Frequently Asked Questions" on the university web pages. These items were discussed and those that would serve the purpose of the study were selected for the study. The analysis of the results of the questionnaire consisting of 33 items, 3 of which are multiple-choice and 30-point Likert-type scale. The survey items are based on university, regulations, student affairs and system; lack of information and consultant-induced; The problems encountered due to personal reasons are divided into 3 categories under the headings and evaluated with descriptive research model. The data obtained as a result of the application of the data collection tool were analyzed in a computer environment with SPSS 22.0 software by using "Frequency Analysis" and "Cross Table" techniques. Items under the categories of university, regulation, student affairs, and problems related to the system, lack of information and problems related to the consultant, were obtained by applying the cross-table technique to the university-based findings. Items under the category of problems encountered due to personal reasons were obtained by applying the cross-table technique to the findings based on education and graduation status. Findings and

Conclusion: This study has investigated and described the problems faced by the students of the language and speech therapy department in the course selection process and to what extent they experience these problems. Among the items under the title of university, regulations, student affairs and problems related to the system, the most common problems encountered were listed as since there is not enough alternatives between elective courses, the course selection is problematic (87.4%). Lack of information for the course description was (78%) among the items under the title of the Lack of Information and Problems Related to the Consultant seemed to affect course selection. Among the items found under the title of the Problems Encountered due to Personal Reasons, the participants were encountered problems mostly, due to ignorance / thought / prejudice towards the course content (78.7%). The findings of the study indicate that the percentage of people who have problems in the course selection process differs between universities and education levels. In some of the items of the study, the percentage of people who had problems in the course selection process, albeit at different degrees, decreased from the first year of undergraduate to the last year of the undergraduate program. It is thought that the increasing experience and knowledge level of the students are effective in this decrease. It is thought that the adaptation studies and briefings to be carried out at the beginning of the term can provide solutions to the problems experienced by the students of the speech and language therapy department during the course selection process. The number of participants that can be reached and the fact that the participants do not show an equal distribution between universities and their educational background constitute the limitations of the study. Working with more evenly distributed participants may help to reach clearer results. It is thought that the results obtained in this survey will reveal data for the solution-oriented approach to the problems experienced by DSLT undergraduate students in the course selection process.

